

Λεσβιακό Βιβλίο**Παναγιώτης Ψαριανός****Ποίηση****Ζωγραφική: Σωτήρης Σόρογκας****Εκδόσεις Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος****Αθήνα 2010, σελ. 216****Παναγιώτης Ψαριανός****Ποίηση****Ζωγραφική: Μανώλης Χάρος****Εκδόσεις Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος****Αθήνα 2010, σελ. 216**

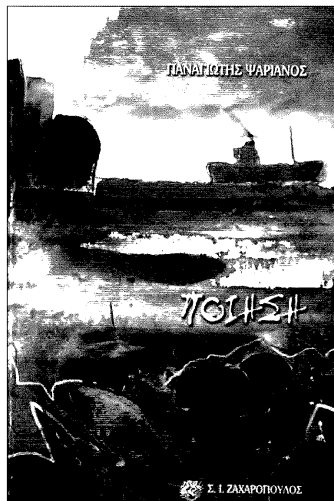
Ο Παναγιώτης Ψαριανός γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Γέρα. Όπως γράφει στο βιογραφικό του, «μεγάλωσε μέσα στην ολοζώντανη και ανθισμένη φύση της Γέρας και άκουσε του κόσμου τις φωνές και τις ανάσες. Εκεί είδε τον Άνθρωπο γυμνό και διάφανο σαν τον αγέρα της θάλασσας ή το νερό των ποταμών, που κυλούσαν από τους λόφους με τους ελαιώνες. Εκεί άκουσε τις μουσικές της φύσης κι άγγιξε την ψυχή του κόσμου. Εκεί αισθάνθηκε βαθιά τη ζωή και το θάνατο. Εκεί κολύμπησε σε πράσινα πελάγη και καθάριας θάλασσας, εκεί τραγούδησε τον έρωτα και τον καμμό και ήπιε εκεί τους γλυκούς χυμούς της νιότης. Στη συνέχεια ήρθε στην Αθήνα για σπουδές. Μα δε σταμάτησαν ποτέ να κελαιπιδούν τ' απδόνια της ψυχής του. Και το κελαιπιδισμα αυτό είναι ο λόγος και η μουσική της ποιητικής του.»

του.»

Ποιήματά του έχουν συμπεριληφθεί στη Μεγάλη Εγκυκλοπαίδεια της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας του **Χάρη Πατάκη**.

Προσφάτως κυκλοφόρησε δύο τόμοι με ποιήματά του. Ο πρώτος περιέχει ποιήματα γραμμένα το 2000 και το 2001 και ο δεύτερος ποιήματα του 2002 και του 2003. Ο **Παναγιώτης Ταμπουράκης** που προλογίζει το δεύτερο

τόμο, γράφει ανάμεσα στα άλλα:

«Και είναι η ποίηση του Ψαριανού ένας πίνακας κυβιστικός πάνω σπ' τη Μεσόγειο την ασπροντυμένη. Η εμπειρία ζωής των στίχων του με στυλώνει στις δύσκολες στιγμές μου. Εμπειρία ζυμωμένη με την άρμη της θάλασσας και των δακρύων, τον πρωτογενή Φαεθώνα που φωτίζει ένα Αιγαίο σε όλο του το μεγαλείο, τα μελέμια και τα πάλλευκα μάρμαρα, τα νοσταλγικά μυρωδικά του βα-

σιλικού και της αρμπαρόριζας - που ό-ταν ήμασταν "κοπελαρέλια" μαζεύαμε τρέχοντας στα χωράφια - και τους ανθρώπους που κοβαλούν μες στην ψυχή τους Αφροδίτες και Παναγιές, Μάρκους Σανούδους και Καπετάν-Μιχάληδες και κατοικεί η ψυχή τους σε καστρομονάστια και περιστεριόνες, σε δίχτυα φαράδικα και σε πανιά ανεμόμυλων.»

Μερικά δείγματα γραφής:

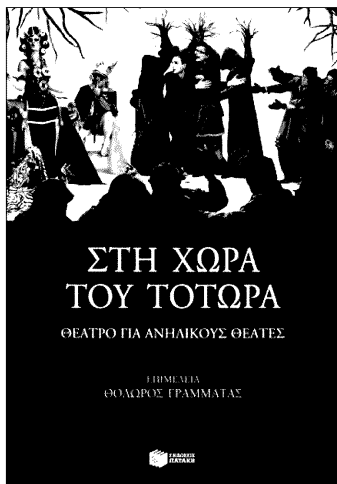
«Είχε κάτι πολύτιμο / που δεν το έβλεπαν οι άλλοι. // Ίσως να ήπιε το φως / μιας άλλης μέρας.»

«Μονοπάτια παλιά της ψυχής / με τα βήματα κάποιων ανθρώπων. // Ποτέ δεν ξεχνάς. / Γιατί 'ναι μέσα σου οι μορφές, / εικόνες κρεμασμένες. / Πώς να ξεχάσεις τους θεούς / που έζησαν μαζί τους;»

«Προχωράμε, ποδοπατώντας / λουλούδια και μουσικές. // Κι όταν μας βάψει το αίμα τους, / απορούμε για το κατάντημα // τούτου του κόσμου.»

Βγαίνουν οι άνθρωποι από τις ζωγραφικές του Θεοφίλου, / κάθονται στην παρέα μας / και κουβεντιάζουν για τα βάσανά τους / και των προγόνων μας τα κατωθώματα. // Ωραία η Ελλάδα, μοναδική, / σαν τον αιώνιο έρωτα, / που ζει μες στην ψυχή / φαντασιώσεων και λόγων!»

Π.Σ.

Θόδωρος Γραμματάς (επιμέλεια)**Στη χώρα του Τωτώρα****Θέατρο για ανήλικους θεατές****Εκδόσεις Πατάκη****Αθήνα 2010, σελ. 604**

Το θέατρο για παιδιά και νέους έχει ξεπεράσει το στάδιο της ανυποληψίας και έχει πια καθιερωθεί στη συνείδηση των ανηλίκων, αλλά και των ενήλικων θεατών, ως μια ιδιαίτερη μορφή καλλιτεχνικής δημιουργίας. Η συστηματική επιστημονική του προσέγγιση, αν και έχει ήδη δώσει καρπούς και έχει εμπλουτίσει τη σχετική ελληνική βιβλιογραφία, παρουσιάζει ακόμα κενά και ελλείψεις που προσαφθεί να καλύψει η παρούσα μελέτη. Καρπός συλλογικής επιστημονικής εργασίας νέων αλλά και καταξιωμένων ερευνητών, κάτω από την εποπτεία και καθοδήγηση του εμπειρημένου, συμπατριώτη μας καθηγητή Θεατρολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, οι αυτόνομες μελέτες του τόμου πραγματεύονται με ερευνητικό πνεύμα και πρωτότυπη αντιμετώπιση πτυχές του θέματος όπως οι κώδικες επικοινωνίας και η χρήση της μουσικής, η παρουσία της αρχαιοελληνικής γραμματείας και του λαϊκού παραμυθιού, η

κοινωνιολογική και παιδαγωγική διάσταση του είδους κ.ά.,

Οι εργασίες αυτές εκπονήθηκαν στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Θέατρο και Εκπαίδευση» του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών, κατά το χρονικό διάστημα 2005 - 2009, υπό την επίβλεψη του **Θόδωρου Γραμματά**.

Ο γενικός τίτλος «Στη χώρα του Τωτώρα» περικλείει όλες τις παραμέτρους του αντικειμένου «Θέατρο για ανήλικους θεατές», απαντώντας σε ζητήματα θεατρολογικής και παιδαγωγικής, ιστορικής και κοινωνιολογικής αντιμετώπισης του ζητούμενου, που βρίσκει την επιστημονική του καταξίωση και τη θέση που του αρμόζει ανάμεσα στους άλλους τομείς της καλλιτεχνικής δραστηριότητας και της επιστημονικής έρευνας του θεάτρου.

Στον τόμο στεγάζονται οι παρακάτω εργασίες: **Σίμος Παπαδόπουλος**: «Θέατρο για παιδιά και για νέους: Η παιδαγωγική αποστολή του», **Ιωάννα Βιδάλη**: «Το θέατρο για παιδιά στην Ελλάδα του 20ού αιώνα», **Σοφία Κολοκυθά**: «Η αρχαιοελληνική γραμματεία στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο για παιδικό και νεανικό κοινό», **Ευγενία**

Σερέτη: «Η σύγχρονη ελληνική δραματουργία στο θέατρο για κοινό ανήλικων θεατών», **Ιωάννα Μενδρινού**: «Το ελληνικό λαϊκό παραμύθι στο θέατρο για ανήλικους θεατές», **Αθανασία Μπαλητά - Μακαβού**: «Το ξένο θέατρο για παιδιά στην Ελλάδα», **Αλεξία Παπακώστα**: «Κώδικες και συστήματα σκηνικής πρακτικής στο θέατρο για ανήλικους θεατές», **Βασίλης Πανόπουλος**: «"Το μουσικό σημείο" ως φορέας νοήματος και σημασίας στο θέατρο και στο θέατρο για ανήλικους θεατές», **Παναγιώτης Τζαμαργιάς**: «Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στο θέατρο για ανήλικους θεατές. Από την ανυποληψία, στην εδραίωση», **Μιλένα Παρθενίου**: «Οι αθηναϊκές θεατρικές σκηνές για κοινό ανήλικων θεατών (1995 - 2008)», **Ελένη Χατζηαυξένου**: «Το κυπριακό θέατρο για παιδιά. Δείκτες του κυπριακού κοινωνικού και πολιτικού γίνεσθαι (1932 - 2008)». Εισαγωγικά δημοσιεύονται δύο πολυσέλιδες, πολύ καταπονητικές μελέτες του Θόδωρου Γραμματά και στο τέλος ο ίδιος συνοψίζει τις βασικές παραμέτρους που προκύπτουν γύρω από το «Θέατρο για ανήλικους θεατές».

Π.Σ.